

Eerste gediplomeerde Nederlandse zorgboeren

Minister Verburg reikte onlangs de eerste twaalf diploma's uit aan zorgboeren. De minister had veel waardering voor hun inspanningen: 'zorglandbouw is een van de meest sympathieke ontplooiingen binnen de sector.' Zij noemde het behalen van de eerste diploma's een mijlpaal.

Om gediplomeerd zorgboer te worden is de tweejarige MBO-opleiding 'Bedrijfsleider Agrarisch Zorgbedrijf' nodig. Zorgboeren leren alles over de zorg en begeleiding van mensen met problemen en van management van een zorgboerderij. De opleiding is een unieke samenwerking tussen het Groenhorst College Dronten en de Stichting Landzijde, het centrale loket voor landbouw, zorg en welzijn in de provincie Noord-Holland. De organisatie ondersteunt mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking en mensen met psychische klachten en zorgt ervoor dat hun cliënten een prettige en leerzame plek bij zorgboeren vinden. De minister vindt het zeer te prijzen dat agrarische ondernemers de handschoenen hebben opgepakt door zich als zorgboerderij te profileren. En dat het Groenhorst College daarop inspelt en een opleidingsaanbod heeft ontwikkeld dat speciaal voor zorgfuncties in combinatie met agrarische bedrijven is bedoeld.

De minister sprak hoopvol over de sociale verbreding van de landbouwsector: het is een goede keuze. Ze gaf aan te zoeken naar mogelijkheden om een economisch draagvlak te behouden voor het vitale platteland. Het oppakken van nieuwe functies en het verbreden van de bedrijfsvoering bieden aantrekkelijke mogelijkheden. Niet alleen ondernemers profiteren daarvan doordat ze kunnen blijven boeren, maar ook profiteert uiteindelijk de stedelijke bevolking die op het platteland wil recreëren. *HR*

PlattelandsParlement klankbord voor Haagse politiek

Op 6 oktober 2007 vindt - voor de tweede keer alweer - het Nationale PlattelandsParlement plaats. Na Voorthuizen in 2005, dit keer in Lunteren. Plattelandsbewoners gaan hier met Tweede Kamerleden in gesprek over van alles wat met het platteland te maken heeft. Het eerste PlattelandsParlement was een groot succes. Ruim 300 plattelanders en 15 kamerleden deden daaraan mee.

Het PlattelandsParlement is een dag vol discussies tussen politici en bewoners, en workshops en ontmoetingen. Doel is het verbeteren van de communicatie tussen bewoners en overheid, en invloed op en betrokkenheid bij het beleid. Organisatie is in handen van de Landelijke Vereniging van Kleine Kernen in samenwerking met het Netwerk Plattelandsontwikkeling en de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij. O.a. het ministerie van LNV maakt het project mogelijk. Belangstellenden konden zelf gespreksonderwerpen inbrengen. Het programma wordt samengesteld aan de hand van deze inbreng en op basis van de besproken onderwerpen in de provinciale PlattelandsParlementen. Ook de actualiteit van het moment speelt hierbij een rol.

Iedere plattelandsbewoner in Nederland kan zich t/m 24 september aanmelden om mee te doen aan het PlattelandsParlement. Op de website kan bovendien nu al op voorgestelde onderwerpen worden gereageerd.

HR

Meer informatie: www.plattelandsparlement.nl

AGENDA VITAAAL PLATTELAND

DIT BULLETIN IS EEN UITGAVE VAN DE DIRECTIE PLATTELAND VAN HET MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

PAPIEREN VERSIE AANVRAGEN of DIGITAAL ABONNEREN (GRATIS):

b.geertsma@minlnv.nl

BESTELLEN:

- AGENDA VITAAAL PLATTELAND (AVP);
- VERTALING AVP FRANS/DUITS/ENGELS;
- MEERJARENPROGRAMMA VITAAAL PLATTELAND 2007-2013 (MJP2);
- VERTALING MJP2 ENGELS;
- BOEKJE 'TOUR DE LA CAMPAGNE 2006':

Infotiek@minlnv.nl

BULLETIN LEZEN OP INTERNET:

http://www9.minlnv.nl/servlet/page?_pageid=796&_dad=portal30&_schema=PORTAL30

CONTACT CLUSTER VITAAAL PLATTELAND

Alberthe Papma, beleidscoördinator
070-3784897; a.papma@minlnv.nl

Hans Reijke, communicatieadviseur
070-3784953; j.h.h.reijke@minlnv.nl

Paul Sinnige, meerjarenprogramma
070-3785787; th.p.sinnige@minlnv.nl

CONTACT DIRECTIE REGIONALE ZAKEN
Rik Tuller, 06-48131495; r.h.tuller@minlnv.nl

CONTACT DIRECTIE LANDBOUW

Jacintha Santen, 070-3785683;

j.m.santen@minlnv.nl

CONTACT DIRECTIE NATUUR

Sander de Bruin, 070-3785403;

s.de.bruin@minlnv.nl

Samenstelling/eindredactie/foto's H. Reijke ©

De foto's van het varend corso zijn beschikbaar gesteld door mw.G. Geertsma-Noordam; foto pag. 7 Menno Kuiper, DG Ruimte, VROM Overnemen artikelen toegestaan met bronvermelding; overnemen foto's niet toegestaan.

Varend corso Westland; inzending Plukkie-al?

Onderzoek naar vergeten parelsnoer: Friese Waterlinie

De Hollandse Waterlinie is genoegzaam bekend. Dat er ook een Friese Waterlinie bestaat, die zelfs naar Groningen doorliep, tot aan de Dollard, weten minder mensen. Niettemin spreekt ook deze verdedigingslinie nog steeds tot de verbeelding. De provincie Friesland wil van deze (bijna) vergeten linie een toeristisch-recreatieve trekpleister maken en laat de mogelijkheden daartoe onderzoeken. De Friese verdedigingslijn, die langs een flink aantal schansen loopt, moet dan wel eerst weer zichtbaar worden gemaakt. Verdedigingswerken zouden waar mogelijk terug moeten komen in het landschap. De Leeuwarder onderzoeker Meindert Schroor is bezig met een studie naar de waterlinie.

De veel bekendere (Nieuwe) Hollandse Waterlinie moest wat in onze tijd de Randstad Holland is gaan heten beschermen tegen de vijand. Hiertoe werden aaneengesloten stukken land onder water gezet. Op strategische punten werden schansen gebouwd. Op min of meer vergelijkbare wijze ontstond in Friesland de Friese Waterlinie. De verdedigingslijn begon bij de Zuiderzee bij Kuinre en eindigde in het noordoosten bij de schans van Frieschepalen. Via schansen in en bij Leek liep de linie - hier uiteraard Groningse Waterlinie geheten - door tot aan de Dollard.

Van de meeste verdedigingswerken is helaas weinig meer over. Op de plek waar ooit de schans van Kuinre stond, bevindt zich nu een benzine-station. Een aantal schansen is vergraven. Gelukkig zijn er op enkele plaatsen nog wel degelijk resten te vinden, zoals kleine ophogingen in het landschap. Met palen en stenen hebben Landschapsbeheer Friesland en It Fryske Gea contouren van de Bekhofschan bij Oldeberkoop weer zichtbaar gemaakt. Schansen helemaal opknappen, zoals de Zwartendijksterschan (opgeknapt in 1980) lijkt vooralsnog niet haalbaar.

Maar als het aan Landschapsbeheer ligt, komt er in de toekomst zelfs een 'schansenroute' van Friese en Groningse verdedigingswerken, die zou kunnen eindigen bij Nieuweschans. Ook de verhalen moeten levend worden gehouden, vindt de provincie. Zodoende kan bij de plaatselijke bevolking en bij bezoekers van buitenaf de cultuurhistorische en natuurbeleving worden versterkt. Op een dergelijke manier, met respect voor het verleden, wil de provincie de linie weer tot leven brengen. *HR*

Minister LNV wil investeringen in landschap in pilots

Minister Verburg van LNV wil pilotgebieden aanwijzen om daar investeringen in landschap te bevorderen. Zij gaat met vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en overheden de mogelijkheden daartoe bezien. De minister wil in de komende herfst een Agenda Landschap uitbrengen met een nadere uitwerking en de concrete aanwijzing van de pilotgebieden. Het aanwijzen van de pilots vloeit voort uit een onderzoeksrapport van onderzoeksbureau Witteveen en Bos, waaruit blijkt dat investeren in landschap lonend is. Verburg heeft het Centraal Planbureau (CPB) om een reactie gevraagd. De minister verwacht belangstelling uit diverse provincies. Daarom, en om een breed beeld te krijgen van het rendement van landschapsinvesteringen, wil zij enkele pilots aanwijzen.

Hoewel het CPB kritische kanttekeningen bij het onderzoek zet, vindt het in meer algemene zin dat investeringen in het Nederlandse landschap kunnen bijdragen aan de maatschappelijke welvaart. Het CPB concludeert dat de kosten-baten analyse van Witteveen en Bos methodisch juist is uitgevoerd. De empirische onderbouwing van diverse batenschattingen is echter te onzeker om er beleid op te baseren. Het CPB suggereert om als experiment in een gebied te beginnen met investeren in landschap langs de lijnen zoals voorgesteld door Witteveen en Bos. *HR*

'Investeren in het Nederlandse Landschap. Opbrengst: geluk en euro's' is te vinden op de website van LNV: www.minlnv.nl

Akkoord van Amersfoort

Het resultaat van de conferentie 'Stad zoekt boer', onlangs in de Eemlandhoeve in Bunschoten - overtrof de stoutste verwachtingen. Zes partijen maakten concrete afspraken over de toekomst van het platteland. De afspraken werden door een notaris vastgelegd in het Akkoord van Amersfoort. Er zijn 42 afspraken door de verschillende partijen (boeren, burgers, natuurorganisaties, bedrijven, gemeenten) gemaakt. De strekking van het Akkoord van Amersfoort is dat de relatie stad - platteland wordt versterkt en dat verschillende partijen zich hieraan committeren. De conferentie was georganiseerd door de gemeente Amersfoort en het Nationaal Landschap Arkenheem Eemland.

Er vonden tijdens de conferentie vele onverwachte ontmoetingen plaats. Volgens de organisatie van de conferentie is het vaak moeilijk de verschillende partijen tegelijk aan tafel te krijgen. Er zijn vaak allerlei plannen, maar partijen moeten elkaar kunnen treffen. En tijdens de conferentie lukte dat aardig. De onverwachte ontmoetingen zorgen voor nieuwe invalshoeken. Het eindresultaat: maar liefst 42 plannen. De bedoeling is om het Akkoord van Amersfoort meteen in de praktijk te brengen. Volgend jaar worden de 'matches' gewogen op uitvoering en resultaat.

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Gerda Verburg, nam het Akkoord van Amersfoort uit handen van wethouder Hans van Daalen in ontvangst. Ze zei trots te zijn op Amersfoort en dit unieke initiatief en wees op de waarden van het landschap, zoals genieten, beleven, leren en werken. 'Zeker ook nuttig voor jongeren, die steeds meer van de natuur vervreemden,' aldus de minister, die aangaf te willen investeren in scharrelkinderen, om hangjongeren te voorkomen. 'Stad zoekt boer is een initiatief met positieve impact voor samenhang tussen boer, landschap en stedelijk gebied. Bovendien is de omkering aansprekend en wellicht trendsettend: vraag niet langer wat de boer voor de stad betekent maar vraag wat de stedeling voor de boer en het landschap kan doen. Nieuwe verbindingen met een veelbelovend perspectief.'

Groene Hart krijgt extra bescherming

Het Groene Hart krijgt extra bescherming: het gebied wordt waarschijnlijk aangewezen als 'provinciaal landschap'. Dat zegt de Zuidhollandse gedeputeerde Martin Huls, voorzitter van de Stuurgroep Groene Hart, waarin bestuurders van Utrecht en Zuid- en Noord-Holland zitting hebben. De stuurgroep Groene Hart heeft tot taak het Groene Hart te beschermen tegen verdere verrommeling. Het Groene Hart is sinds vorig jaar al een Nationaal Landschap; er geldt een bouwbeperking: maximaal mogen er 36.000 woningen verrijzen. Projectontwikkelaars lieten begin dit jaar weten daarvan 13.000 voor hun rekening te willen nemen. Huls wil ze die kans geven, al wil hij niet dat ze in de mooiste delen van het Groene Hart terecht komen. De projectontwikkelaars willen juist met het geld dat dit oplevert, de minder mooie gebieden herstellen. Huls wil de zaak om-draaien, hij wil dat er wordt gebouwd op de minder mooie plekken.

Welke gebieden definitief de status 'provinciaal landschap' krijgen, is pas over uiterlijk 4 jaar bekend. Er komen 5 tot 10 provinciale landschappen. Wel gooit de Krimpenerwaard hoge ogen. Hier zal een grootschalige herinrichting plaatsvinden, waarbij boeren zich moeten concentreren op de beste landbouwgronden; de mindere stukken worden 'nieuwe natuur'.

De stuurgroep voert met minister Verburg (LNV) jaarlijks een 'beoordelingsgesprek' over de voortgang van de plannen voor het gebied. De minister kan de provincies aanspreken op de geboekte resultaten; de provincies houden de minister aan haar belofte geld beschikbaar te stellen.

... een Zuidhollands landschap...

Atlas lokale actiegroepen en plaatselijke groepen verschenen

Eind augustus is de 'Atlas van lokale actiegroepen en plaatselijke groepen', verschenen. De uitgave werd financieel mogelijk gemaakt door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Dit overzicht is het eindproduct van het project Leader+ op de kaart. In het boek zijn de Leadergebieden te vinden en een beschrijving van de lokale actiegroepen en plaatselijk groepen die er werken. Per groep worden 3 projecten waar de groep trots op is uitgelicht. Het boek is rijk geïllustreerd. Geïntegreerd in de atlas is het onderzoek van het Landbouw Economisch Instituut naar de kritische succes- en faalfactoren van de groepen.

De bedoeling van het boek is de ervaringen van de verschillende groepen breed in kaart te brengen, zodat alle groepen daarvan kennis kunnen nemen en van elkaar kunnen leren. Gebleken was namelijk dat er tussen de verschillende leadergebieden en -groepen in Nederland onderling weinig uitwisseling van ervaringen plaatsvond. Deze uitgave brengt hier verandering in. HR

Het boek is verkrijgbaar via de infotiek van het ministerie van LNV: infotiek@minlnv.nl.

Comeback koe

De koe maakt een spectaculaire comeback in de Nederlandse wei. Althans in het noorden en oosten van ons land. Melkveehouders daar tonen massaal belangstelling voor het project Weidegang van de stichting met dezelfde naam. 7500 melkveehouders uit Noord- en Oost-Nederland hebben al beloofd hun koeien dit jaar in de wei te zetten. Alle verwachtingen bij de stichting zijn hiermee ruimschoots overtroffen. De stichting Weidegang is een initiatief van het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel, Friesland Foods en de Vereniging Natuurmou- numenten. De stichting wil melkvee- houders stimuleren zo snel als het kan de koe uit de stal te halen.

De stichting heeft al veel aanmeldin- gen van boeren die melk leveren aan zuivelconcern Friesland Foods: liefst 75% van de aangesloten boeren. Zij krijgen daarvoor een financiële tegemoetkoming - een eenmalige bon- us. Volgend jaar kunnen boeren zich opnieuw opgeven. De consument ziet aan de verpakking (met het Weide- gang-keurmerk) dat de melk afkom- stig is van koeien die in de wei heb- ben gestaan. Friesland Foods stelt tot en met 2009 jaarlijks 2miljoen euro beschikbaar om bonussen uit te keren aan melkveehouders. De stichting is op zoek naar meer geldschieters.

Minister Verburg van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gaf in april het startsein voor de stichting. LNV ondersteunt het initiatief van harte. Inmiddels heeft Albert Heijn zich als eerste partij aangesloten bij de stich- ting. Het is de bedoeling dat meer zuivelondernemingen zich aansluiten. Binnenkort gaan 30 adviseurs uit de sector een dag per week op pad om melkveehouders tips over de weide- gang te geven.

Interetnische spanningen op het platteland - Nico Bosma

In de periode tussen januari 2001 en augustus 2005 telden onderzoekers van de Anne Frank Stichting en de Universiteit Leiden 125 gabbergroepen die betrokken waren bij rechts-extremistische activiteiten of incidenten. In dezelfde periode telden ze 200 incidenten met extreemrechtse gabbers, waarvan er 140 gewelddadig waren. De meeste incidenten worden echter waarschijnlijk helemaal niet geregistreerd. De spanningen tussen verschillende etnische groepen lijken vooral toe te nemen op het verstedelijkte platteland, daar waar stad en platteland elkaar ontmoeten. De geografische spreiding van de incidenten laat dit ook zien.

Volgens cijfers van het RPB en het CBS zullen delen van het platteland in de toekomst flink verkleuren, in eerste instantie vooral de randgemeenten en later ook delen van het (verstedelijkte) platteland. Tegelijkertijd is de weerstand op het platteland tegen 'vreemdelingen' groot, vooral in meer geïsoleerde en traditionele gebieden en bij mensen met een lage sociaal-economische status. Het probleem doet zich vooral voor bij jongeren, vaak gevoed door de houding van hun ouders. Cadat en Engbersen beschrijven het fenomeen als een clash tussen de moderne stad en het traditionele platteland. Bij het onderzoek van het SCP 'Plattelanders over het platteland' (nog ongepubl.) komt de weerstand bij plattelanders tegen allochtonen ook naar boven, veelal spontaan, zonder dat gerichte vragen daarover werden gesteld. Bij een ongewijzigde houding van de plattelandsbevolking t.a.v. allochtonen en een verdergaande verkleuring van het (verstedelijkte) platteland is in de toekomst een groter aantal incidenten te verwachten. Reden voor alle overheden om waakzaam te zijn.

Lit.: Cadat, M. en R. Engbersen (2006): Leefbaarheid op het (verstedelijkte) platteland, anticiperen op multi-ethniciteit. Een verkenning naar culturele spanningen op het platteland. Uitgave NIZW Sociaal Beleid (nu Movisie geheten), Civiq, LCO, X-S2, Spectrum Gelderland, PON Brabant.

Meer geweld tegen politie op het platteland

De politie op het platteland loopt meer risico dan collega's in de stad. Uit onderzoek van DSP Groep in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken blijkt dat de kans dat geweldplegers zich tegen de politie keren op het platteland groter is dan in de stad. Langere aanrijtijden en minder agenten zijn de oorzaak dat geweld, met name in uitgaansgebieden op het platteland sneller uit de hand loopt. Het onderzoek richtte zich onder meer op Den Haag, Eindhoven en Purmerend.

Het Varend Corso 2007 in het Westland; het thema dit jaar was Smaak Sensatie; er waren verschillende subthema's: Culinair &!, Geuren en Kleuren, Fashion, Klankkleuren, (H)eerlijk van Hier, Kunst en meer en Kleurige smaken.

Westlandse Summer of love

Ik heb op deze plaats al eens over de verrommeling van het landschap in het Westland en het volbouwen van elke cm² met steeds grotere bedrijven geschreven. Inmiddels is verrommeling een hot-item geworden. Blijkt dus dat het Westland er helemaal niet slechter aan toe is dan de rest van ons land cq. dat de rest van het land er net zo slecht aan toe is als het Westland. Er zijn gelukkig steeds meer mensen die in de gaten krijgen dat we het landschap maar niet ongestraft kunnen blijven verloederen.

Er zit natuurlijk ook een andere kant aan dat Westland. Want laten we wel zijn, er wordt hier een enorme bijdrage geleverd aan ons BNP. Overigens ook dankzij de vele Poolse werknemers. Op sommige plekken in het Westland zie je wel heel veel auto's met Poolse nummerborden.

Wat er uit die kassen komt, was hier het eerste weekeinde van augustus weer te zien. Toen voer - voor de tiende keer alweer - het Varend Corso voorbij, inmiddels een festijn met een behoorlijk bovenregionale uitstraling. Sterker nog, het Varend Corso (op dag 3 ook door Delft) trekt steeds meer kijkers, waarvan een aanmerkelijk deel uit de stad. Begonnen als Westlands onderonsje, komen nu tienduizenden kijkers uit Den Haag en Delft op de met bloemen, groente en fruit versierde boten af. Een kwart miljoen kijkers is niet slecht voor een voormalig Westlands onderonsje. Zo brengt de tuinbouw ook een belangrijk recreatief product voort en komt het platteland in het eerste weekeinde van augustus de stad in. Na Kom in de Kas komt het Westlands platteland nu naar u toe!

Overigens niets gemerkt van interetnische spanningen zoals in het artikel hiernaast wordt gemeld. Kennelijk het veelvuldigst op de plekken waar stad en platteland elkaar ontmoeten. Hier zag je een weekeinde lang alleen bloemenkinderen: Westlandse summer of love.

Dick H. van Kollum

Update Rijksmeerjarenprogramma Vitaal Platteland 2007–2013

door Paul Sinnige, coördinator
Rijksmeerjarenprogramma Vitaal Platteland

Rijk en provincie hebben in februari 2006 afgesproken dat het tweede Meerjarenprogramma van de Agenda Vitaal Platteland (MJP2) het Rijksbeleid voor de periode 2007 – 2013 bevat. Nieuwe beleidslijnen worden (pas) vastgelegd in het MJP3 voor de periode 2014-2020. De wereld staat in de tussentijd natuurlijk niet stil; door nieuw of (in afstemming met de provincies) te wijzigen beleid zijn aanvullingen en wijzigingen noodzakelijk. De meeste wijzigingen zullen echter direct in werking treden en - ook al worden de afspraken bestuurlijk vastgelegd - de wijzigingen zijn niet altijd voor iedereen zichtbaar en vanzelfsprekend. Ook zullen ze vaak niet in samenhang met de andere doelen worden gezien. Het is daarom van belang dat met een grotere regelmaat dan eens per zeven jaar (de looptijd van het MJP) partijen op de hoogte worden gesteld van de actuele situatie. Afgesproken is daarom dat wijzigingen worden vastgelegd in een zgn. 'Update' van het MJP2.

Waarom in de vorm van een 'Update'? Helder moet zijn dat we het in de periode 2007-2013 niet tussentijds 'helemaal anders' gaan doen. Bovendien, het alleen uitbrengen van supplementen leidt er zeer waarschijnlijk toe dat het zicht op het totale beleid en de samenhang uit het oog verloren wordt. Om die redenen is gekozen voor het periodiek uitbrengen van een Update waarin alle wijzigingen en toevoegingen helder zichtbaar in het bestaande programmadoocument worden gevoegd als de beste basis voor de gewenste integrale uitvoering van het vigerend beleid en het duidelijk markeren van de inzet én positie van LNV in het veld.

De regelmaat waarmee de Update MJP2 uitkomt, zal worden bepaald door het aanbod aan wijzigingen en toevoegingen. Het aanbod lijkt op dit moment echter al zo groot dat gedacht wordt aan een eerste Update begin 2008. Rond de Midterm review (2010) zal er zeker nog één nodig zijn, alleen al gezien de implementatie van de Kaderrichtlijn Water en herijking van de normkosten. Updates vormen ook een goede opmaat voor het MJP 2014 – 2020.

September Groene Maand

In de maand september organiseert een aantal organisaties samen met het IVN honderden natuuractiviteiten onder de noemer Groene Maand. Doel hiervan is Nederlanders te betrekken bij natuur, milieu en landschap. Het thema is dit jaar 'Landschap en Cultuurhistorie'. Officieel gaat de Groene Maand op 29 augustus van start in kasteel Groeneveld te Baarn, met een debat over de vraag 'Van Wie is het Landschap'. Burgers, beleidsmakers en maatschappelijke organisaties discussiëren over de rol die burgers kunnen spelen bij landschap en cultuurhistorie. Deelnemers aan de Groene Maand zijn naast het IVN onder meer de Nationale Landschappen, Natuurmonumenten, waterschappen, Landschapsbeheer Nederland, wandelorganisaties en dagblad Trouw.

In het (gratis verkrijgbare) Groene Maand magazine wordt in de activiteitenkalender per provincie een groot aantal activiteiten aangekondigd. Van de Nationale Nachtvliedernacht, wandeltochten door de Nederlandse landschappen, vleermuizen *spotten*, tot fluisterbootexcursies.

Het volledige overzicht van de evenementen om sporen uit het verleden te ontdekken is te raadplegen op de website www.groenemaand.nl. Het Groene Maand magazine is verkrijgbaar bij IVN, t. 020-6228115.

Nationale uitdaging

Steeds meer kinderen in Nederland groeien op zonder dat ze met natuur in aanraking komen. Ze zijn nog nooit in een bos geweest, ze hebben geen idee waar hun voedsel vandaan komt. De asfaltjungle van de grote steden, het ontbreken van voldoende groen om de hoek en korte snelle verbindingen met het platteland leggen zo een enorme hypotheek op de ontwikkeling en het groene bewustzijn van onze kinderen. Uit onderzoek blijkt dat fysieke, emotionele, mentale en sociale spanningen daarvan het gevolg kunnen zijn. Natuurervaringen dragen bij aan de waardenontwikkeling in het algemeen en een positieve relatie tot de natuur in het bijzonder.

Acht maatschappelijke organisaties hebben de krachten gebundeld om hier iets aan te doen. Deelnemers zijn naast de initiatiefnemer Stichting Aarde: Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, IVN, Veldwerk Nederland, Natuurcollege, WILDzoekers en Landschapsbeheer Nederland. Vele andere organisaties waaronder de Nationale Jeugdraad en Scouting Nederland ondersteunen het initiatief.

Op www.nationaleuitdaging.nl leest u meer over hun streven om kinderen weer in aanraking met de natuur te laten komen. Dit vanuit de visie dat 'jeugd en natuur' niet alleen een zaak is voor de natuurbeweging. De uitdaging vergt een samenlevingsbrede inspanning, waarbij maatschappelijke organisaties, overheden en marktpartijen de handen ineen slaan en in creatieve coalities op vernieuwende wijze hun maatschappelijke bijdragen, baten en belangen met elkaar verenigen. Op de site is ook te lezen wat er al voor speciaal op de doelgroep gerichte activiteiten op het gebied van jeugd en natuur worden ontplooid.

U kunt zelf ook meehelpen 'jeugd en natuur' op de Agenda van de Tweede Kamer te krijgen. Door middel van een burgerinitiatief. Voor een burgerinitiatief zijn 40.000 handtekeningen nodig. Op de site kunt u uw handtekening zetten en ervoor helpen zorgen dat de Tweede Kamer gaat nadenken over hoe kinderen in Nederland meer kansen kunnen krijgen om met natuur in contact te komen.

Informatie: www.nationaleuitdaging.nl

Vroeg fruit en bloemen beïnvloedt vakantielandchap

Vanwege het warme voorjaar en de vochtige zomer zijn veel vruchten een maand eerder rijp dan normaal. Veel planten bloeien aanzienlijk vroeger. De vruchten van lijsterbes en vlier zijn 31 dagen eerder rijp. Boerenwormkruid bloeit 34 dagen eerder en heide maar liefst 41 dagen. Deze (en andere) groei- en bloeicijfers zijn afkomstig uit de Natuurkalender van Wageningen Universiteit, die onlangs weer is gepubliceerd. De cijfers worden bijgehouden sinds 1894. Dit verschijnsel beïnvloedt overigens ons vakantielandchap op een subtiele manier: bloeiende heide hoort meer bij het einde van de zomer dan bij hoogzomer. In de vroege herfst zal de heide uitgebloeid zijn. Ons binnenlandse vakantielandchap bijvoorbeeld ziet er anders uit na een koud voorjaar en een droge zomer.

Zie: de Natuurkalender, www.natuurkalender.nl

... de heide bij Den Haag stond eind juli al volop in bloei...

'Gras voor glas' in Midden-Delfland

Midden-Delfland, groene enclave in de Randstad. Het gebied staat zwaar onder druk. In de Gebiedsvisie Midden Delfland 2025 staat dat het gebied open en groen Hollands landschap moet zijn, met koeien in de wei. Melkveehouderij is hier een belangrijke economische pijler en drager van het landschap. Momenteel liggen her en der verspreid glastuinbouwbedrijven. De gebiedsvisie geeft aan dat deze moeten worden gesaneerd. Er komt gras voor in de plaats (al moet er ook ruimte zijn voor in het landschap passende bebouwing). Van de op te ruimen 55 ha is 10 ha al aangekocht. De eerste kassen zijn gesloopt en de voor de uitvoering van de visie verantwoordelijke wethouder heeft er gras ingezaaid.

Er gebeurt veel in Midden Delfland. De gebiedsvisie kreeg handen en voeten in een plan van aanpak dat eind 2006 gereed kwam. De hierin genoemde 4 pijlers zijn flink op streek: onderzoek naar de gebiedseconomie is er gekomen, voor de beheerscoördinatie van het gebied is een samenwerkingsovereenkomst gesloten, voor het landschapsontwikkelingsplan (LOP) heeft het ministerie van LNV subsidie gegeven, en de marketing van Midden Delfland wordt meer extern gericht op de omliggende steden. Belangrijk onderwerp voor de komende periode: het verwerven van het predicaat regionaal of provinciaal landschap. Midden Delfland is al één van de twee groengebieden in het Urgentieprogramma Randstad, waarmee het kabinet de Randstad wil ontwikkelen tot duurzame en concurrerende Europese topregio. Aan het eind van dit jaar moeten de concrete beleidsinitiatieven er liggen, zodat tot uitwerking kan worden overgegaan. In de mooi vormgegeven Nieuwsbrief Midden Delfland 2025 leest u er meer over.

De nieuwsbrief kunt u aanvragen via voorlichting@middendelfland.nl.

Scharrelkinderen

Minister Verburg (LNV) wil scharrelkinderen. Analooq aan scharrelkinderen: kinderen die (weer) buiten in de natuur komen. Ze wil de van de natuur vervreemde kinderen weer met de natuur kennis laten maken. Goed plan. Want waar is nog natuur in de volgebouwde Randstad? Vroeger was die om de hoek te vinden, ook in de steden waren overhoekjes, en 'landjes', niet elke cm² was bebouwd. Nu moet je in die Vinex-wijken al blij zijn met een hondenuitlaatveldje.

Er is nog veel werk te verzetten, mensen vervreemden steeds meer van de natuur. Kijk eens naar al die verharde tuinen, volgestouwd met dood materiaal en slechts hier en daar een weinig onderhoud vragende plant in een pot op de hardstenen terrassen. Mijn overbuurman heeft een kunstgrasveld laten aanleggen, nauwelijks onderhoud. De rest van zijn tuin is bestraat. Hoezo, gek dat kinderen van de natuur vervreemden? Gaan we ook iets doen met scharrelouders?

Het Haags Milieucentrum wel. Dat gaat bij 'voorbeeldtuinen' informatiepunten inrichten zodat buurtbewoners van elkaar kunnen leren. Immers: veel mensen weten niet hoe ze hun tuin goed inrichten en onderhouden. De bewoners van zo'n groene, onderhoudsvrije tuin krijgen dan informatie-materiaal en stellen hun tuin op gezette tijden open voor buurtbewoners. Ook al een aardig initiatief. Hopelijk krijgen de Vinexers groenere vingers.

Overigens wordt het steeds onveilig, in die Nederlandse natuur. De Nederlandse Vereniging voor Lyme-patiënten (NVLP) waarschuwt tegenwoordig scholen voor de ziekte van Lyme, die door tekenbeten wordt veroorzaakt. 25 tot 50 % van de teken in Nederland is besmet met de bacterie die de ziekte veroorzaakt. Scholen moeten zich afvragen of zij nog schoolkampen in bos of duin houden. Elk jaar krijgt de NVLP meldingen van scholen of begeleiders van (scharrel?)kinderen die tijdens de kampen tekenbeten hebben opgelopen. Het advies om ook bij warm weer nauwsluitende kleding te dragen en de leerkracht elke avond alle leerlingen op teken te laten onderzoeken, lijkt nauwelijks uitvoerbaar. DHVK

Panorama's – Pauline Flu, directie Platteland

Veel Nederlanders brengen meer of minder tijd door in de auto. Het zicht vanaf de snelweg is daarom medebepalend voor de manier waarop de ruimtelijke inrichting van stad en land gewaardeerd wordt. Uit maatschappelijke signalen blijkt zorg over ruimtelijke ontwikkelingen in de snelwegzone, die het zicht op het landschap vanaf de snelwegen belemmeren. Denk aan bedrijventerreinen, woonwijken, recreatiezones en geluidwerende voorzieningen met geringe visuele kwaliteit. Het behoud van de resterende uitzichten vanaf de snelweg past daarom binnen de huidige discussie over verrommeling in Nederland.

Het Ruimtelijk Plan Bureau heeft in de studie 'Snelwegpanorama's in Nederland' aangetoond dat de vrije uitzichten vanaf de snelweg onder grote druk staan. De afwisseling in het zicht op bebouwde en open stukken vermindert en van de 1.753 uitzichten wordt ongeveer de helft door bouwplannen bedreigd. VROM werkt samen met de ministeries van LNV, EZ, OCW en V&W aan een structuurvisie snelwegpanorama's. Het doel is om met deze structuurvisie (een instrument uit de nieuwe Wet RO) het beleid voor het behoud van panorama's gestalte te geven. Hierbij hoort ook het beter vormgeven van bouwen in de snelwegzone. De ruimtelijke kwaliteit in de snelwegzone wordt op deze manier verhoogd, de weg en zijn omgeving vormen een kwalitatief geheel.

Een structuurvisie is volgens de nieuwe Wet RO alleen bindend voor de overheidslaag die hem opstelt. In de structuurvisie staat de visie van het Rijk op de snelwegzone. Het Rijk wil een integrale aanpak van ruimtelijke ontwikkelingen binnen de snelwegzone. Typische eigenschappen en cultuurhistorische waarden van een gebied worden benadrukt. De eigen identiteit van een gebied wordt versterkt, waarbij het belang van het zicht vanaf de snelweg wordt meegewogen. Om het goede voorbeeld te geven wijst het Rijk een aantal nationale snelwegpanorama's aan waarvoor zij eigen verantwoordelijkheid neemt. Bovendien worden provincies gestimuleerd om eveneens structuurvisies voor de snelwegzone op te stellen. De structuurvisie snelwegpanorama's wordt najaar 2007 verwacht.

...zicht vanaf de A12 op de Bloemendalerpolder bij Gouda...

Nederland open en groen. Gaan we doen

'Nederland open en groen. Gaan we doen' heet de campagne van Natuurmonumenten voor een open en groen Nederland. Volgens de vereniging is snel meer groene ruimte nodig om klimaatproblemen op te vangen, het landschap niet verder te laten verrommelen en versnippering van de natuur te voorkomen. Alle Nederlanders worden uitgenodigd mee te helpen 5 ambitieuze doelen te verwezenlijken: meer vierkante meters blijvend beschermen tegen volbouwen, meer ruimte voor dieren en planten in grotere natuurgebieden, meer mogelijkheden om te genieten en groen dichtbij huis, meer groene ruimte om klimaatproblemen op te vangen, en meer mensen die actief meedoen voor een open en groen land. Zie voor meer informatie www.nederlandopenengroen.nl

Trekker Trek, een populaire vorm van plattelandscultuur

Mireille van Duuren en Nico Bosma

Wie uit de stad komt, staat even raar te kijken: grote tractoren trekken aan nog grotere sleepwagens/sleden. Een verschuivend gewicht op de slede zorgt er voor dat de kop van de tractor steeds verder het zand induikt, tot de tractor hijgend en grommend tot stilstand komt. Vervolgens moet een wals het terrein weer egaliseren en wordt de baan besproeid alvorens de volgende tractor aan de beurt is. Ik ken geen sport waarvoor je zoveel en zulk zwaar materieel nodig hebt. Toch is de sport mateloos populair, zoals werd bewezen tijdens de Tekker Trek op 4 augustus in Koudekerk aan de Rijn. Voor het 16e jaar alweer. Het evenement werd bezocht door 15.000 mensen, waarvan velen, vermoed ik, een achtergrond hebben in de landbouw, het loonwerk of grondverzet.

De trekkertrek wedstrijd wordt gehouden op 3 banen in oldtimer-, standaard- en speciale klasse's. Ruim 60% van de deelnemers komt uit de regio, waardoor het een sportieve strijd is tussen ruim 200 bevriende agrariërs en loonwerkers. Alle deelnemende trekkers worden voor de wedstrijd onderworpen aan een strenge technische keuring. Trekkers die niet voldoen aan de in het reglement gestelde eisen worden van deelneming uitgesloten. Doordat de vraag om mee te doen vele malen groter is dan de mogelijkheid tot inschrijven vindt in het voorjaar een loting plaats.

Trekker Trek (of *Tractor Pulling* zoals het oorspronkelijk heet) komt uit Noord-Amerika. De maximaal te overbruggen afstand is 100 meter. Wordt deze afstand overschreden dan wordt van een *full pull* gesproken.

Het bijzondere van Trekker Trek in Koudekerk aan de Rijn is dat het een feest is voor groot en klein. Overdag zijn er (naast Trekker Trek) tientallen attracties, waaronder een klein circus, modellen van melktankwagens, opgeknapte antieke tractoren etc. En s'avonds is het feest.

Meer informatie op de website www.trekkertrek.nl

Er zijn veel meer Trekker Treks: even zoeken op internet levert veel hits op.

GS Flevoland blij met aanbevelingen Burgerpanel

Gedeputeerde Staten (GS) van Flevoland zijn blij met de aanbevelingen van het Burgerpanel. Het panel heeft in korte tijd een brede visie ontwikkeld op de toekomst van het platteland van Flevoland.

De provincie zal een groot aantal aanbevelingen van het panel gaan uitvoeren, te weten:

- het ontwikkelen van 5 multifunctionele centra samen met lokale partijen;
- het selecteren en behouden van de meest waardevolle elementen van het landschap samen met gebiedspartners;
- het opstellen van een fiets- en wandelplan waarin de mogelijkheden voor verbetering van de recreatieve fiets- en wandelroutes worden onderzocht;
- het voortzetten van ondersteuning van initiatieven op het snijvlak van wonen, welzijn en zorg;
- en het voortzetten van de oprichting van een kenniscentrum voor de toepassing van duurzame energie.

De uitvoering van de activiteiten wordt meegenomen in bestaande programma's en plannen; in dat kader zullen ze ook worden geëvalueerd. GS gebruiken de aanbevelingen van het Burgerpanel ook bij het opstellen van de Sociale Agenda: dat is het actieprogramma dat de provincie met maatschappelijke partners opstelt met als doel het verbeteren van het zorg- en welzijnsniveau in de provincie.

Omgevingsvergunning

Ondernemers die willen (ver)bouwen hebben te maken met veel verschillende vergunningen en bijbehorende aanvraagprocedures. Vanaf 2009 worden deze vergunningen gebundeld in een 'omgevingsvergunning'. Om het aanvragen te vereenvoudigen komt er één loket bij één instantie. Ook gemeentelijke vergunningen worden aan de omgevingsvergunning gekoppeld. Er is nu een nieuwe website die onafhankelijk omgevingsnieuws bevat: U kunt hier ook uw favoriete foto van een omgevingsaspect (landschap, natuur, bebouwing) met toelichting waarom die foto u inspireert naar toe mailen voor de rubriek 'omgevingsfoto van de week'.

zie www.Omgevingsvergunning.nl

Met minder borden meer omgevingskwaliteit

Het Zeeuwse Oudelande heeft als eerste plaats in Nederland (bijna) alle verkeersborden verwijderd. Oudelande heeft een nieuwe visie op de inrichting van de openbare ruimte. Niet de (auto)verkeersfunctie staat voorop, maar het dorp als verblijfsruimte voor de bewoners. De weg is als openbare ruimte voor iedereen. De dorpsbewoners staan centraal, passanten cq. automobilisten passen zich aan. Het gaat om een proef van een jaar, die in het voorjaar van 2008 wordt geëvalueerd. Uitbreiding naar andere kleine dorpskernen wordt overwogen.

In april dit jaar zijn 20 verkeersborden uit Oudelande verwijderd en is een aantal infrastructurele aanpassingen gedaan. Het hele dorp is nu 30 km-gebied. Met de herinrichting van de openbare ruimte wil Oudelande de omgevingskwaliteit vergroten. Beeldkwaliteit en leefbaarheid staan daarbij voorop. Dat de gemeente Borsele onderdeel is van een Nationaal Landschap speelt ook mee. Bij deze 20 landschappen (20 procent van Nederland) is kwaliteit uitgangspunt voor ontwikkeling.

Koe in de wei goed voor inkomen

Financieel is het voor melkveehouders aantrekkelijk hun koeien in de wei te laten lopen: ze houden jaarlijks 5000 euro meer besteedbaar gezinsinkomen over dan boeren die hun vee altijd op stal laten staan. Bovendien is het inkomen hoger naarmate de invloed van de boerin op de boerderij groter is. Gibo Groep heeft daar onderzoek naar gedaan, mede op basis van een vergelijking tussen 450 melkveehouders. Niet alleen levert weidemelk meer geld op, ook zijn boeren die niet weiden meer gericht op groei en minder op een hoger inkomen voor het gezin. Zo'n boer heeft meer koeien, maar ook meer bij de bank geleend. Binnenkoeien leveren weliswaar meer melk, maar de kosten door bijvoorbeeld de bouw van stallen zijn ook hoger. Overigens lijkt ook de rol van de vrouw op het besteedbaar inkomen groot. Bij de boeren die wel weiden, heeft de vrouw meer invloed.

Zij houdt beter de balans tussen werk en gezinsinkomen in de gaten.

Brabantse bedrijventerreinen

In Noord-Brabant liggen veel verouderde bedrijventerreinen: een kwart moet grondig worden opgeknapt. De Provincie zet nu fors in op herstructurering om ervoor te zorgen dat die terreinen bruikbaar blijven en de bedrijfsomgeving blijft voldoen aan de nieuwe vestigingseisen. Gelukkig maken gemeenten in toenemende mate plannen om de situatie op die bestaande, maar verouderde bedrijventerreinen te verbeteren. In totaal gaat het om 6.450 hectare bruto. Op bijna 60% van deze verouderde hectaren vindt op dit moment al herstructurering plaats, en voor ruim 25% bestaan concrete plannen om in de komende drie jaar daarmee te beginnen. In de komende jaren gaat zo één op de zes terreinen in Brabant op de schop met als doel het terrein zo aan te passen dat het weer voldoet aan de actuele eisen die het bedrijfsleven daaraan stelt.

Raad Landelijk Gebied verhuist

Nieuw adres per 27 augustus:
postbus 1331, 3500 BH Utrecht.
Bezoekadres: Catharijnesingel 54
Utrecht. Tel: 030-2307870
raad.landelijk.gebied@minlnv.nl

Hans van der Vlist nieuwe voorzitter Rijksplanologische Commissie

Hans van der Vlist is benoemd tot voorzitter van de Rijksplanologische Commissie (RPC). Van der Vlist is sinds 2007 secretaris-generaal van het ministerie van VROM. De Rijksplanologische Commissie bereidt, als ambtelijk voorportaal van de Raad voor de Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (RROM), het kabinetsbeleid voor op het beleidsterrein van ruimtelijke ordening.

HR